

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره دوازدهم - سال اول

شماره ثبت ۲۶۹

عادی

طرح مجازات اقدامات غیر مجاز مرتبط با تجهیز کاوش یا اکتشاف میراث فرهنگی

کمیسیون های ارجاعی

مشترک:	کمیسیون طرح مجازات اقدامات غیر مجاز مرتبط با تجهیز کاوش یا اکتشاف میراث فرهنگی
فرعی:	-

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۴۸ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

با توجه به تغییرات فناورانه و روندهای نوین ارتکاب جرم در حوزه حفاری های غیرمجاز در ۲۰ سال اخیر قانون ضرورت اخذ مجوز برای ساخت ، خرید و فروش ، نگهداری ، تبلیغ و استفاده از دستگاه فلزیاب مصوب ۱۳۷۹ دیگر کارایی مورد انتظار برای پیشگیری و جرم انگاری از این حوزه را از دست داده است. چرا که صرفاً به بخش محدودی از مسائل این حوزه یعنی جرم انگاری درمورد فلزیاب به عنوان ابزاراکتشاف یا کاوش اشاره دارد در حالی که موضوع فعلی در این حوزه کسب و کار هایی است که در حواشی این حفاری ها برای گروه هایی تولید سود و منفعت نامشروع نموده است. |آمار نامه وزارت میراث فرهنگی ، گردشگری و صنایع دستی نشان می دهد بین سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸ بیش از ۱۳۰ درصد رشد در استفاده غیر مجاز از فلزیاب گزارش شده که نگاه مجدد به این حوزه و توجه فرایند های پشتیبان و محرک حفاری غیر مجاز را لازم نموده است. مواد (۱۱) الی (۱۶) قانون راجع بع حفظ آثار ملی ، لایحه قانونی راجع به جلوگیری از انجام اعمال حفاریهای غیرمجاز و کاوش به قصد به دست آوردن اشیای عتیقه و آثار تاریخی که بر اساس ضوابط بین المللی مدت یکصد سال یا بیشتر از تاریخ ایجاد یا ساخت آن گذشته باشد. شورای انقلاب مصوب ۱۳۵۸، بند «۵» ماده (۴۷) قانون تعزیرات مصوب ۱۳۶۲، ماده (۵۶۲) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۵ و تبصره های آن هرچند به موضوع حفاری غیرمجاز و جرم انگاری در مورد آن پرداخته است اما عوامل فعال و موثر در شکل گیری در این جرایم رادر نظر نگرفته است. فعالیت های آموزشی ، تبلیغاتی، رسانه ای غیرمجازی که موجب تحریک و تشویق مردم برای کاوش و اکتشافات غیر علمی و نهایتاً حفاری غیر مجاز می شود، بایستی به عنوان بخش مهمدی از فرآیند ضمیمه شده به حفاری های غیر مجاز در نظر گرفته شود. بررسی روند های موجود در حفاری های غیر مجاز نشان می دهد که برگزاری تورهای حضوری یا مجازی ، استفاده از دوره های آموزشی، تبلیغات و اطلاع رسانی در مورد ابزار ها و تجهیزات اکتشاف و حفاری، عامل محرک برای حفاری های غیر مجاز شده است و کسب و کارهای پشتیبان این حوزه، بیشتر از اکتشافات صورت گرفته از حفاری های غیر مجاز سودساز است. از آنجا که قانون ضرورت

اخذ مجوز برای ساخت، خرید و فروش، نگهداری، تبلیغ و استفاده از دستگاه فلز یاب مصوب ۱۳۷۹ برای توسعه و بارگذرای مفاهیم تکمیلی این حوزه دارای قابلیت بالایی است، توسعه ی این حوزه از طریق اصلاح مواد قانون مذکور صورت خواهد گرفت.

مهدی طغیانی - علی خضریان - حسین حق وردی - کمال حسین پور - حبیب قاسمی - محمدرضا احمدی سنگر - سید محمود نبویان - امیرحسین بانکی پورفرد - روح اله ایزدخواه - ابراهیم فهیمی - مسلم صالحی - حسین امامی راد - سیدمحمد جمالیان - صدیف بدری - سیدعلی یزدی خواه - احد بیوته - بابک رضازاده - محمدقسیم عثمانی - علیرضا عباسی - مهدی فلاح - محمد رستمی - علی اکبر علیزاده - محمدصالح جوکار - زهرا خدادادی - حسینعلی حاجی دلیگانی - فرامرز شاهسواری - محمدرضا صباغیان بافقی - رمضان رحیمی دشتلوئی - محمد خوش سیما - سالار مرادی - فداحسین مالکی - نصراله پژمان فر - عباس پایی زاده بالنگان - زینب قیصری - مهدی کوچک زاده - مالک شریعتی نیاسر - روح اله متفکرآزاد - بهروز محبی نجم آبادی - هوشنگ هادیان پور - جعفر قادری - علی حدادی - محسن زنگنه - فتح الله حسینی - سیدمحمد پاک مهر - عبدالحکیم آق ارکاکلی - موسی احمدی - شهین جهانگیری - یعقوب رضازاده

عنوان طرح: مجازات اقدامات غیر مجاز مرتبط با تجهیز کاوش یا اکتشاف میراث فرهنگی

ماد (۱) - ساخت، واردات یا هرگونه معامله (خرید یا فروش) تجهیزات کاوش یا اکتشاف میراث فرهنگی از قبیل فلزیاب بدون کسب مجوز از وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی جرم است و مرتکب علاوه بر ضبط و مصادره تجهیزات، به جزای نقدی معادل پنج تا ده برابر ارزش ریالی تجهیزات محکوم می شود. در صورت تکرار مرتکب علاوه بر حداکثر جزای نقدی مذکور به حبس تعزیری درجه چهار و محرومیت از حقوق اجتماعی درجه پنج محکوم می شود.

تبصره: وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی مکلف است فهرست تجهیزات سخت افزاری و نرم افزاری دارای کاربرد در کاوش یا اکتشاف میراث فرهنگی را ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون تهیه نماید.

ماده (۲) - هرگونه آموزش، اطلاع رسانی، بازاریابی یا تبلیغات درمورد تجهیزات کاوش یا اکتشاف میراث فرهنگی (از قبیل فلزیاب) یا شیوه های کاوش یا اکتشاف، بدون کسب مجوز از وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی جرم است و مرتکب علاوه بر ضبط تجهیزات به کار رفته برای آموزش، اطلاع رسانی، بازاریابی یا تبلیغات و تجهیزات کاوش یا حفاری، به جزای نقدی معادل سه تا پنج برابر ارزش ریالی تجهیزات موضوع این ماده محکوم می شود. در صورت تکرار مرتکب علاوه بر حداکثر جزای نقدی مذکور به حبس تعزیری درجه پنج و محرومیت از حقوق اجتماعی درجه شش محکوم می شود.

تبصره «۱» - مقصود از آموزش موضوع این ماده، فرایند مستقیم یا غیر مستقیم انتقال اطلاعات و دانش، تسهیل یادگیری یا مهارت آموزی از طریق کلیه روش های ارتباطی یا تعاملی مثل برگزاری دوره ها، گردهمایی های حضوری یا مجازی، انتشار محتوا در شبکه های اجتماعی یا رسانه ها، برگزاری تورهای حضوری یا غیر حضوری و روش های نوین انتقال داده ها می باشد.

تبصره «۲» - مقصود از بازاریابی یا تبلیغات موضوع این ماده مجموعه فعالیت هایی است که به طور مستقیم یا غیر مستقیم برای نمایش، معرفی یا تشویق به استفاده از این ماده صورت می گیرد.

ماده (۳) - نگهداری، حمل و نقل و یا استفاده از تجهیزات کاوش یا اکتشاف میراث فرهنگی بدون کسب مجوز از وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی جرم است و مرتکب علاوه بر ضبط تجهیزات، به جزای نقدی معادل دوتا پنج برابر ارزش ریالی تجهیزات محکوم می شود. در صورت تکرار مرتکب علاوه بر حداکثر جزای نقدی مذکور به حبس تعزیری درجه شش و محرومیت از حقوق اجتماعی درجه هفت محکوم می شود. در صورتی که تجهیزات فوق در حفاری غیر مجاز به قصد اموال تاریخی - فرهنگی

مورد استفاده قرار گیرد، علاوه بر مجازات فوق، مرتکب به یک تا سه سال حبس مقرر در ماده (۵۶۲) قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) - مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ - محکوم می شود

ماده (۴) - کلیه وزارتخانه ها، موسسات دولتی، موسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت های دولتی و کلیه دستگاه هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا نام تصریح نام است برای انجام وظایف خاص سازمانی خود از شمول این قانون مستثنی هستند و مکلف هستند در مواردی که انجام وظایف قانونی آنها در محدوده یا حریم میراث فرهنگی، طبیعی یا ناملموس باشد قبل از هراقدام با کسب اطلاع رسمی از ضوابط حفاظتی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در مورد اثر، محدوده و حریم آن، اجرای امور را منوط به رعایت این ضوابط و ارائه گزارشات مستند به وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی نمایند. در صورتی که اکتشافی در حین انجام این وظایف رخ دهد، ادامه عملیات منوط به حضور و تاییدات دو کارشناس معرفی شده توسط وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی است. جلوگیری یا خودداری از اجرای این حکم مستوجب مجازات انفصال از خدمات دولتی و عمومی به مدت شش ماه تا پنج سال برای بالاترین مقام مسئول در دستگاه مربوطه خواهد شد

ماده (۵) - کلیه مجوز های موضوع مواد این قانون که توسط وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی یا سایر دستگاه ها صادر شده است، پس از تصویب این قانون باطل می گردد و صدور مجوز های جدید به صورت موقت و حداکثر دوساله مطابق مفاد این قانون صورت می گیرد.

ماده (۶) - وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در ارتباط با جرایم موضوع این قانون شاکی خصوصی محسوب می شوند.

تبصره: جرائم موضوع این قانون، قابل گذشت توسط شاکی خصوصی نمی باشد.

ماده (۷) - مکشوفات حاصله از حفاری غیر مجاز مطابق مواد این قانون در اختیار وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی جهت حفاظت و در صورت امکان نمایش برای عموم قرار خواهند گرفت.

ماده (۸) - تجهیزات ضبط شده در اجرای این قانون به نفع وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی توقیف می گردد.

ماده (۹) - مبالغ حاصله از جزای نقدی موضوع این قانون به حساب درآمد عمومی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی نزد خزانه داری کل کشور واریز و معادل وجوه واریزی در قالب بودجه های سنواتی طی ردیف اختصاصی جهت امر حفاظت از میراث فرهنگی به وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی برای موارد ذیل تخصیص داده می شود:

الف) ایجاد سیستم حفاظتی و ساخت مخازن امن در موزه های کشور

ب) پرداخت حق الکشف به کارکنان و مخبران یگان حفاظت میراث فرهنگی و پرداخت حق الکشف به کاشفان تصادفی اموال فرهنگی - تاریخی

پ) فرهنگ سازی حفاظت مردمی از میراث فرهنگی و طبیعی از طریق تولید و انتشار محتوای خلاقانه آموزشی با بهره برداری از وسایل سمعی ، بصری ، ارتباط جمعی و شبکه های اجتماعی

ت) حفظ ، نگهداری ، مرمت و احیای محدوده، حریم یا عرصه اراضی ، تپه ها یا اماکن تاریخی و مذهبی آسیب دیده از کاوش یا اکتشاف یا حفاری غیرمجاز، برای هزینه کرد در همان استان،

ث) تشویق مردم به مشارکت در فعالیت های مربوط به شناسایی ، حفظ و احیاء میراث فرهنگی و نظارت بر آن ،

ج) خرید اموال فرهنگی - تاریخی توارثی متعلق به مالکین خصوصی متقاضی فروش این اموال،

ماده (۱۰) - آیین نامه اجرایی این قانون حداکثر ظرف شش ماه پس از ابلاغ قانون، توسط وزارت میراث فرهنگی ، گردشگری و صنایع دستی پیشنهاد و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده (۱۱) - قانون ضرورت اخذ مجوز برای ساخت ، خرید و فروش ، نگهداری ، تبلیغ و استفاده از دستگاه فلزیاب مصوب ۱۳۷۹ نسخ می گردد.

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب

۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد طرح مجازات اقدامات غیر مجاز مرتبط با تجهیز کاوش یا اکتشاف میراث فرهنگی تقدیم

می شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱- سابقه تقدیم

بر اساس ماده ۱۳۰ آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی		
طرح/لایحه جاری قبلاً تقدیم	☒ نگرديده است	☐ گردیده است

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

طرح/لایحه تقدیمی ، از حیث ضوابط تدوین ایراد اساسی ندارد		
۱ دارای موضوع و عنوان مشخص :	☒ است	☐ نیست
۲ عنوان با مفاد طرح/لایحه، منطبق :	☒ است	☐ نیست
۳ دلایل مندرج در مقدمه توجیهی کافی و به دور از اجمال :	☒ است	☐ نیست
۴ توضیحات راجع به ضرورت رسیدگی به قید فوریت در مقدمه ارائه :	☒ شده است	☐ نشده است
۵ طرح دارای موضوع واحد :	☐ است	☒ نیست
• و ارائه آن در قالب :	☐ ماده واحده	☒ مواد متعدد
• با ایراد مواجهه :	☒ نیست	☐ است
۶ بند ۹ سیاست های کلی نظام قانونگذاری مبنی بر رعایت اصول قانون نویسی و قانونگذاری، لحاظ :	☐ شده است	☒ نشده است

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط تدوین

- در تبصره ماده ۶ کلمه «موضوع» غلط تایپی دارد.

۳- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

طرح/لایحه تقدیمی ، از حیث ضوابط ماهوی ایراد اساسی ندارد		
۱ طرح/لایحه با سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام :	☐ مطابقت دارد	☒ تعارض ندارد
۲ طرح/لایحه با اصل ۳ قانون اساسی مغایرت :	☒ ندارد	☐ دارد
۳ طرح/لایحه با اصل ۱۵ قانون اساسی مغایرت :	☒ ندارد	☐ دارد

دارد ☐	ندارد ☒	طرح/لایحه با اصل ۵۲ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	طرح/لایحه با اصل ۵۳ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	طرح/لایحه با اصل ۶۰ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	طرح/لایحه با اصل ۷۳ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	طرح/لایحه با اصل ۱۳۸ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	طرح/لایحه با اصل ۱۱۲ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	طرح/لایحه با اصل ۱۵۸ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	طرح/لایحه با سایر اصول قانون اساسی مغایرت :

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط ماهوی

در خصوص سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام

در مواد ۱، ۲ و ۳ جرم انگاری صورت گرفته و این مغایر با بند ۱۴ سیاستهای کلی قضایی است. «بازنگری در قوانین در جهت کاهش عناوین جرایم و کاهش استفاده از مجازات زندان»

در خصوص مغایرت با اصول قانون اساسی

تعداد برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

در اجرای بند (۱)		
۱	در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط	☐ وجود ندارد ☒ وجود دارد که به ضمیمه تقدیم می شود.
۲	در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض	☒ وجود ندارد ☐ وجود دارد که به ضمیمه تقدیم می شود.

در اجرای بند (۳) :

نظر اداره کل مربوطه در خصوص لزوم قانونگذاری بر اساس طرح/لایحه جاری به ثبت نرسیده است.

تعداد برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف - نظر اداره کل

ب - سوابق قانونی

قوانین مرتبط به شرح زیر تقدیم می گردد :

عنوان قانون: لایحه قانونی راجع به جلوگیری از انجام اعمال حفاریهای غیر مجاز و کاوش به قصد به دست آوردن اشیاء عتیقه و آثار تاریخی که بر اساس ضوابط بین المللی مدت یک صد سال یا بیشتر از تاریخ ایجاد یا ساخت آن گذشته باشد. مصوب: ۱۳۵۸/۰۲/۱۸

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون راجع بحفظ آثار ملی مصوب ۱۳۰۹,۰۸,۱۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی==منقح ۱۴۰۱/۵/۱۸ مصوب: ۱۳۰۹/۰۸/۱۲

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون مجازات اسلامی با اصلاحات و الحاقات بعدی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۲/۲ مصوب: ۱۳۹۲/۰۲/۰۱

بخش های قانون: قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب اول-بخش دوم-فصل اول-ماده ۱۹**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب اول-بخش دوم-فصل اول-ماده ۱۹ تبصره ۱**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب اول-بخش دوم-فصل اول-ماده ۱۹ تبصره ۲**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب اول-بخش دوم-فصل اول-ماده ۱۹ تبصره ۳**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب اول-بخش دوم-فصل اول-ماده ۱۹ تبصره ۴**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب اول-بخش دوم-فصل اول-ماده ۱۹ تبصره ۵**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب اول-بخش دوم-فصل اول-ماده ۱۹ تبصره ۶

سوابق به شرح زیر تقدیم می گردد :

عنوان قانون: کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۰۳/۰۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی -- منقح ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ مصوب: ۱۳۷۵/۰۳/۰۲

بخش های قانون: کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۰۳/۰۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی -- منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب پنجم-فصل نهم-ماده ۵۶۲**کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۰۳/۰۲

